

να πάρει μέρος στη γιορτή για τα γενέθλια της βασιλίσσας. Ποιος φωνάζει εκεί πέρα, πασακαλώ ησυχία.

(*Από την πόρτα της αποθήκης μπαρκάει η Τζένυ και τα κορίτσια του μπορντέλου. Ανοίγουν δρόμο ανάμεσα στους ζητιάνους και φτάνουν στον Πήτσοι που φωνάζει τρομαγμένος.*)

ΠΗΤΣΑΜ: Κυρία Πήτσοι... Κυρία Πήτσοι.

(*Η χοντρο-Πήτσοι καταφθάνει σε βοήθεια, και όπως ο Πήτσοι έχει κατέβει απ' το κασόνι και κάνει ανήσυχος δυο βήματα πίσω, η κυγα-Πήτσοι στέκεται δίπλα του και αντιμετωπίζουνε μαζί την εξεργιωμένη Τζένυ.*)

ΤΖΕΝΥ: Κατέβαζε τον παρό, κυρία Πήτσοι.

ΚΥΡΙΑ ΠΗΤΣΑΜ: Τι παρό, ποιον παρό...

ΤΖΕΝΥ: Τα συμφωνημένα, κυρία Πήτσοι, τα τριάντα αργύρια.

ΚΥΡΙΑ ΠΗΤΣΑΜ: Τρελάθηκες, κυρά μου; Το πουλάκι πέταξε απ' το κλουβί και δεν παίρνεις δεκάρα.

ΤΖΕΝΥ: Η συμφωνία, συμφωνία, κυρία Πήτσοι. Εγώ έκανα ό,τι είπαμε, τα υπόλοιπα δεν είναι δικιά μου δουλειά...

ΚΥΡΙΑ ΠΗΤΣΑΜ: Αυτάμα, κυρία μου, δεν έχω καιρό για χάσιμο. Μάξ, δέϊξε στις κυρίες την πόρτα.

ΤΖΕΝΥ: Μη με πλησιάζεις, βρομιάση, γιατί θα σ' ανοίξω το κερφάλι στα δυο. Αξιότιμη κυρία Πήτσοι, είσαι μια βρομερή παλάγια και τα λεφτά σου δεν σε κάνουν καλύτερη απ' ό,τι είσαι. Και συ, κύριε Πήτσοι, δεν πιασίω. Ρουφιάνος στους μπασκίνες είσαι και τίποτ' άλλο. Χειρότερος από μπασκίνα, γιατί οι μπασκίνες είναι φτωχοί, βρε, δέχνοννε για να ζήσουνε. Εσύ ταϊξεις τα κρέατά σου με τα κρέατα των άλλων. Σου το 'κασε το πουλάκι, ε; Χαίρομαι που το 'κασε. Αυτός είναι κύριος, βρε. Ούτε να του γυαλίσετε τα παπούτσια δεν αξίζετε. Κι αν θες να ξέρεεις, μαντάμ, τόδα που ειμεις σαλιαρίζουμε εδώ πέρα, αυτός είναι στο μαγαζί της Σουζάνας και το γάντα με τους φίλους του.

(*Η Φάνυ τσιρίζει.*)

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

Σκηνή 7

Στην αποθήκη του Πήτσοι. Μεγάλη σύνδεση ζητιάνων, που ετοιμάζονται για εξόριση. Μπάντα τυφλών με τύλιπανα, φιάδοντα και τιατίνια. Πλακάτ όπου κυριαρχούν τα συνθήματα

ΕΛΩΣΑ ΤΟ ΜΑΤΙ ΜΟΥ ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

ΔΕΝ ΕΧΩ ΠΟΔΙΑ - ΖΗΤΩ Η ΠΑΤΡΙΣ

Ο ΘΕΟΣ ΣΩΣΕΙ ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ - ΕΜΕΝΑ ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΜΕ ΣΩΣΕΙ;

ΑΝΑΠΗΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΟΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΔΥΟ ΔΙΝΕΙ ΤΟ ΕΝΑ

ΕΙΜΑΙ ΑΘΩΟΣ

ΕΙΜΑΙ ΟΡΦΑΝΟΣ

ΕΙΜΑΙ ΣΤΡΑΒΟΣ

κ.λπ.

Η μπάντα των τυφλών κάνει δοκιμές σ' ένα εμβατήριο καθώς ο Πήτσοι μπαίνει μέσα φουγιόξος, χίχνει μια γρήγορη ματιά στις ετοιμασίες, σέδνει ένα κασόνι στη μέση της αποθήκης κι ανεβαίνει επάνω. Με τα χέγια προσταθεί να κάνει σωτή για να τον ακούσουνε.

ΠΗΤΣΑΜ: Κύριοι, με ικανοποίηση πληροφορώ τους συνεργάτες μου πως αυτή τη στιγμή στις δώδεκα περιοχές του Λονδίνου που ελέγχει η εταιρεία μας, τέσσερις χιλιάδες ζητιάνοι περιμένουν το σύνθημα να βγουν στους δρόμους. Η εταιρεία Πήτσοι και Πήτσοι δεν τσιγκουνεύτηκε ούτε κόπους ούτε έξοδα για

ΦΑΝΥ: Τζένυ!

(*Η Τζένυ δαγκώνει τη γλώσσα της μετανωμένη.*)

ΤΖΕΝΥ: Εντάξει, κορίτσια, μου ξέφυγε. Μπορεί και να το 'πα ψέματα, έτσι για να μη περδέψω τους κυδούς. Μπορεί και να το 'πα ξεπίτηδες, που ξέρετε.

(*Ποσώγά δυο βήματα μπροστά στη θάλασσα και τραγουδά μια στροφή από το τραγούδι του Σολομώντα.*)

Το Τραγούδι του Σολομώντα

Και ο σοφός ο Σολομών
τι έπαθε να δεις.

Τα πάντα γνώριζε αυτός
βλαστήμαγε την ώρα που ήρθε στη ζωή

και τα 'βρισκε όλα μάταια

Τι μέγας ήσουν, αγ Σολομών!

Δεν νύχτωσε καλά καλά

και νάτην η κακή στιγμή:

απ' τη σοφία βγήκε γκαντεμιά.

Καλύτερα χωρίς αυτή!

(*Με το τέλος του τραγουδιού μπαίνει τρομαγμένος ένας απ' τους ανθρώπους του Πήτσαμ.*)

ΖΗΤΙΑΝΟΣ: Αρκετικό, οι μπατσού! (κι αμέσως από πίσω του μπαίνει ο Μπράουν με μεγάλη στολή, πεδιστοιχημένος από μια ομάδα αστυφύλακες. Ο Πήτσαμ έχει προλάβει να δώσει εντολή στην ορχήστρα των τυφλών που παίζει ένα γιοστάσιμο εμβρατήρια, - το μοτίβο των «κανονιών» - αλλά ο Μπράουν διατάζει ορθά δείχνοντάς τον):

ΜΠΡΑΟΥΝ: Χειροπέδες.

(*Ο Πήτσαμ κάνει δυο-τρία βήματα πίσω και κρύβεται ανάμεσα στους ζητιάνους του.*)

ΠΗΤΣΑΜ: Μεγάλη μου τιμή, κύριε αρχηγέ της αστυνομίας. Πρόσητη φορά σας βλέπουμε στο φτωχικό μας. Καλώς ορίσατε.

ΜΠΡΑΟΥΝ: Τι λέει τούτος εδώ, τρελάθηκες; Χειροπέδες είπα. (*Οι ζητιάνοι έχουν πικρώσει γύρω απ' τον Πήτσαμ και τον προστρεύουν.*)

ΠΗΤΣΑΜ: Θα πάρετε ένα λικέρ ή ένα καφεδάκι, κύριε Μπράουν.

Και οι άνθρωποί σας να πάνε και. Ένα σοκολατάκι ίσως. Κυρία Πήτσαμ, τα σοκολατάκια.

ΜΠΡΑΟΥΝ: Τέλειωσαν τα ψέματα, κύριε Πήτσαμ. Συλλαμβάνονται για εκμετάλλευση και παραόργηση προς επαιρεία. Αρχιψύλακα, χειροπέδες και να κλείσουν οι πόδες. Οι κύριοι συλλαμβάνονται επίσης για επαιρεία. Θα στο διαλύσω το μαγαζί, κύριε Πήτσαμ.

(*Ο Πήτσαμ τραβιέται ακόμα πιο πίσω κι ακόμα πιο πολλοί ζητιάνοι βιάζονται ανάμεσα σ' αυτόν και στους αστυνομικούς που δεν μπορούν να τον πηλαιάσουν.*)

ΠΗΤΣΑΜ: Θέλω να σας προστατήσω από ένα λάθος, κύριε Μπράουν. Σε μισή ώρα η άμαξα με τη βασιλίσσα και τους επίσημους θα βγει στους δρόμους. Και σεως ετοιμαζέστε να στέκεστε στις φυλακές μεγικούς φτωχούς αλλά τίμιους πολίτες που από χαρά για τα γενέθλια της βασιλίσσας οργανώσανε ένα μικρό καιναβάλι. (*Αιχλώνει τα χέρια του σαν για να του βάλουν τις χειροπέδες.*) Ορίστε, συλλάβετέ μας, κύριε Τίγρη. Δεν είμαστε παρά ελάχιστοι εδώ μέσα αλλά σε λίγο θα ξεγυθουν στους δρόμους που θα περάσει η βασιλίσσα κι οι καλεσμένοι της τέσσερις χιλιάδες ζητιάνοι... Κουρτού, στραβοί, παράλντροι, η αργόκρεμα των ζητιάνων της Αγγλίας, κύριε Μπράουν. Θα της κλείσουν το δρόμο και δε θ' αφήσουν τη χυση καρότσα να περάσει. Παίξτε με τη φωτιά, κύριε Μπράουν, γιατί βέβαια δε θα τολήσετε να δείτε και να σύρετε απ' τα ξύλινα πόδια τίμιους πολίτες που το μόνος τους λάθος είναι πως σκέφτηκαν να ευχηθούν χρόνια πολλά στη βασιλίσσά τους. Διότι η πολίτεια, κύριε Μπράουν, δεν κάνει διακρίσεις σε πλούσιους και σε φτωχούς.

Κουτάξε αυτή την τίμια φτώχεια, κύριε αστυνόμη. Θα σέβονταν σαν ποντίκια στους υτόνομους του Λονδίνου αν η εταιρεία Πήτσαμ δεν είχε το θάγος να τους ανασίγει απ' το βούργο και να τους αναδείξει σε φτωχούς μεν, αλλά εργατικούς και νομοταγείς πολίτες. Εμπρός, κύριε αστυνόμη, διατάξε τα όργανά σας να χυθούν στους δρόμους, να μας σύρουν, να μας δείρουν, να μας ταπεινώσουν και να μας συλλάβουν μπροστά στα μάτια όλης της Ευρώπης. Ο Θεός σώνει τη βασίλισσα, παιδιά τον ύμνο.

(Η μάγισσα των τυφλών αρχίζει να βροντά τον εθνικό ύμνο, ενώ ο Πήτσαμ ανοίγει δρόμο ανάμεσα στους ζητιάνους του, προχωρά και στέκεται νικητής φάτσα με φάτσα με τον αστυνόμο Μαρξάου. Για λίγο οι δυο κοιτάζονται στα μάτια, ενώ αστυνομικοί και ζητιάνοι έχουν σταθεί σε προσοχή. Απότομα ο Μαρξάου στρίβει και φεύγει. Από πίσω του ακούγεται η φωνή του Πήτσαμ.)

ΠΗΤΣΑΜ: Ψάξετε στο σπίτι της Σουζάννας, στη λαχανογορά, κύριε Τίγγρη. Κάποιος φίλος σας περιμένει εκείτέσσα.

ΑΥΛΑΙΑ

(Στη γάμπα εμφανίζεται η Τζένυ και τραγουδά⁽¹⁰⁶⁾ το υπόλοιπο από το τραγούδι του Σολομώντα:)

Η Κλεοπάτρα, η καλλονή
τι έπαθε να δεις,
Αφού έγδυσε δύο βασίλεις
του χάγος η ώρα ήρθε και γν' αυτήν!
Σαν σκόνη σκόπισε στη γη,
Μεγάλη ήσουν, αγ Βαβυλών!
Δεν νύχτωσε καλά καλά
και νάτην η κακή στιγμή:
η ωραιότερη ήταν γκαντεμιά.
Καλύτερα χωρίς αυτή!

Ο Καίσαρας ο τολμηρός
τι έπαθε να δεις.
Ίδιος Θεός στο θρόνο του
μα τον σκοτώσαν πριν ώρα του
στην πιο καλύτερη στιγμή.
Βγάξει φωνή
γιε μου κι εσύ!
Και πριν η νύχτα ασλώθει
το μάθημα είχε δοθεί:
η τολμη ήταν γκαντεμιά
Καλύτερα χωρίς αυτή!

Νάτος λοιπόν ο σεφ Μακκρήθ
όσ' ήταν λογικός
κλέφτης καλός, ληστής τσανός
στην πιάντα ήταν ξακουστός
μα του μαγέψαν την καρδιά!
και δέστε τούτη τη βραδιά
θα τον κρεμάσουν μονομιιάς.
Το μάθημα είχε δοθεί:
ήτανε, λέει, ο τσανός γαμιιάς.
Να λείπει, μακιά από μας!

Τέλος σκηνης 7.

Σκηνή 8

Κελί της φυλακής, όπως στη σκηνή 6.

Ο Μάκxu πάλι κλεισμένος μέσα στο σιδερένιο κλουβί του. Στην άλλη άκρη της σκηνης ο Μπαράουν ο Τίγγης. Ο αρχιφύλακας κι οι αστυφύλακες σκορπισμένοι γύρω-γύρω με τα μάτια καρφωμένα στον επικίνδυνo φυλακισμένο. Στη μέση της σκηνης ο Παρουσιαστής.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ: Και τώρα, αγαπητοί θεατές, καλές μου κυρίες και κυρφερές δεσποινίδες και αξιότιμοι κύριοι που με τόσο ευγένεια μας ακούτε τόσο ώρα, κάντε λιγάκι υπομονή ακόμα. Η ιστορία μας φτάνει στο τέλος. Τον Μάκxu τον βρήκαμε αγκαλιά με τα κορίτσια του και ποτέ δε θα μάθουμε αν η Τζένu τον κάρφωσε από ζήλια, από μίσος, από λάθος ή από αγάπη. Έτσι κι αλλιώς όμως ο Μάκxu είναι πάλι στο κλουβί του και παρά τις προστάθειες του παιδικού του φίλου του Τίγγη θα οδηγηθεί στην κρεμάλα. Γιατί μια οργανωμένη κοινωνία έχει δικαίωμα να ασφαλίσει τους πολίτες της βασιλείας από κάτι καθήματα σαν τον κύριο που βλέπετε τώρα εδώ μπροστά σας, ακίνδυνο πια κι αχρηστεμένο.

(Ο Παρουσιαστής κάνει διακριτικά στο πλάι κι η ορχήστρα παίζει το Τραγούδι από τον Τάφο, ενώ ο Μάκxu, εξαντλημένος τις πιο λιγικές νότες του, απευθύνεται προς την πλατεία. Τ' άλλα πρόσωπα πάνω στη σκηνή μένουν ακίνητα σαν κοινάλες όση ώρα κρατά το τραγούδι.⁽⁷⁾)

Φωνή από τον Τάφο

Από του τάφου άκου τη σιωπή
τον Μακήθ που βγάζει μια φωνή

δεν είναι σε λιβάδια δροσερά
ούτε κοντά σε γάργαρα νερά
μες στο μπουντρούμι είν' ο καίφερός
τον έχει παρατήσει κι ο Θεός!
πέτρινοι τοίχοι γύρω του γεροί
που είναι οι φίλοι του οι καλοί!
Τώρα τι κάθονται και τον πενθούν
αντί εδώ να του παρασταθούν;

Ελάτε να δείτε τι περνάει!
Ένας Θεός ξέρει πώς βασιλεύει.
Μη σκέφτεστε μονάχα τα λεφτά,
θυμηθείτε κι αυτόν το φουκαριά
γιατί άμα τον χώσουνε στη γη
ο φίλος σας πια θα έχει χαθεί.
Τότε για όλα θα είναι αργά.
Στο παλάτι, εμπρός! στο βασιλιά!
μη λυπάστε κόπο ούτε λεφτά,
σε λίγο ο Μακήθ θα 'χει χαθεί!

ΜΠΡΑΟΥΝ: Παλιόφιλε, τελείωσαν τα ψέματα, και δεν μπορώ να κάνω τίποτε για σένα. Αν υπάγχει θεός... (όσο μιλάει η φωνή του τρέμει από συγκίνηση) θα σε συγχωρέσει. Συγχωρέσέ με κι εσύ αν έφταιξα... Έκανα ό,τι μπορούσα... Σε φάγαν οι γυναίκες, Μάκxu... Αυτό είναι. Κι εγώ τι διάολο θ' απογίνω τώρα; Ήσουν ο άνθρωπός μου, Μάκxu, τ' αποκοιμήτη μου. Άντε τώρα να τα βγάλω πέρα μ' ένα μισθό. Και τα γηρατεία, Μάκxu; Τα σκέφτομαι και παγώνα, Μάκxu. Σκέφτομαι κείνη τη βρομοσύναξη του αστυνόμου... (Κοννά το κεφάλι του μελαγχολικά και αγκίζει να βηματίζει με βήμα πατάλας και να μουρμουρίζει ανά στην αχλή, κι όσο πάλι πιο δυνατά, πιο δυνατά, πιο δυνατά):

Φαντάζοι όγνια
 με τα κανόνια
 σε Νότο και Βορρά.
 Και όπου πήγανε
 στο δρόμο βρόσκανε
 πάντα μια ξένη γάτσα
 που είχε άλλη φάτσα
 για κολατσό την έτρωγαν ωμή κάθε φορά.

(Ο Μάκxu μπαίνει και αυτός στο τραγούδι. Οι φωνές των δύο αντρών γεμάτες ενθουσιασμό και πολεμικό μένος ξεκίζουν τ' αυτή):

Ο Τζων το ουίσκι του ζητά
 ο Τζίμυ το μπουλιάζει σαν το ψάδι.
 Όμως ο Τζωρτζ τους παίρνει σγκάλιά
 ο φόβος τους φαντάζους δεν του μιτάζει.
 Φαντάζοι όγνια
 με τα κανόνια
 σε Νότο και Βορρά.
 Και όπου πήγανε
 στο δρόμο βρόσκανε
 πάντα μια ξένη γάτσα
 που είχε άλλη φάτσα
 για κολατσό την έτρωγαν ωμή κάθε φορά.

Ετέλειωσε η μάχη κανέννας δε ζει
 στους κάμπους σιωπά το κανόνι
 ο Μάκxu κι ο Τζάκxu γλιτώνουν μαζί
 και το τραγούδι τελειώνει.

(Μια παγωμένη σιωπή ακολουθά τον πολεμικό ενθουσιασμό των δύο παλιόφρων. Σιγά-σιγά τα πρόσωπα ξαναβρόσκουν τη μελαγχολική μιάσα τους.)

ΜΑΚΥ: Και το τραγούδι τελειώνει, Τζάκxu...
 ΜΗΡΑΟΥΝΙ: Αόχηγιάκα, το τελευταίο γέμια.

(Ο αόχηγιάκας κάνει νόημα σ' έναν αστυφιάκα που κι αυτός κάνει νόημα με τη σειρά του και μπαίνουν στη σκηνή ένας μάιτρ και δυο γκαρσόνια εστιατορίου πολυτελείας. Στραγγίζουν μπροστά τους ένα καροτσάκι σεβιδιόματος με ασημένια σεβίτσια κ.λπ. Ο αόχηγιάκας ανοίγει την πόρτα του κελού, κάνει τόπο στα γκαρσόνια να περάσουν και ξανακλειδώνει πίσω τους. Αόχίζει μια βουβή τελετή σεβιδιόματος, όσο έξω απ' το κλουβί συμβαίνουν τα παρακάτω. Ένας αστυφιάκας έρχεται και αναγγέλλει):

ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ: Αόχηγέ, μια επιποπή από κυδίους θέλει να δει τον καρδάικο.

ΜΗΡΑΟΥΝΙ: Να περάσουν.

(Μπαίνει ο Μαθίος, ο Χελώνας, ο Γκαβός, ο Έντυ, ο Χοντζός και δυο τρεις ακόμια απ' τη γωστή πατέα. Κρατάνε σεμνά στα χέδια τις τραγιάσκες τους και προσπαθούν να πιάσουν όσο λιγότερο τόπο γίνεται. Ο Μαθίος προχωρά ένα βήμα μπροστά τσαλακτώνοντας αμμήχανα το καπέλο του.)

ΜΑΘΙΟΣ: Επειδή... δηλονότι... οι περιπέτειες της ζωής... και η μοίρα του ανθρώπου... δηλαδή... όπως λέει ο λαός... σήμεραν έχει και αύριο δεν έχει, είμεθα εδώ, αγαπτητέ αόχηγέ... εις τας τελευταίας στιγμάς του βίου σου... καταλαβαίνεις τι θέλω να πω... εμείς οι συνεγγάτες σου... στις μέρες της ευτυχίας αλλά και στις μέρες της δυστυχίας...

ΜΑΚΥ, με το στόμα μπουκωμένο: Εντζίε, Μαθιέ, κατάλαβα. Επειδή, δηλονότι, καθότι ο βίος του ανθρώπου, και τα λοιπά, και τα λοιπά... Πεξ ένα τραγούδι, Μαθιέ.

ΜΑΘΙΟΣ, κάνει νόημα στους άλλους και ξεκινά πρώτος το Τραγούδι της Προδοσίας⁽¹⁸⁾:

Το θηγίο το πουβαλάσσανε
α γε Μάκυ πως σου τη σκάσανε
σε προδώσανε σου τη στήσανε
οι γυναίκες σε ξεπουλήσανε.

*(Οι άλλοι κάνουν δεύτερη και τρίτη φωνή με ακροβατικές καλο-
κουρητισμένης χορωδίας. Με το τέλος του τραγουδιού οι αστυ-
φύλακες χειροκροτούνε μ' ενθουσιασμό και ο Μάκυ μπουκαμμέ-
νος πάντα και περιτοιχιγμένος από τους άψογους σεβριτόρους
επικροτεί.)*

ΜΑΚΥ: Μπαράβο παιδιά, μπαράβο.

*(Κατατίνει μια τελευταία μπουκιά και σηκώνεται με το ποτήρι
στο χέρι για πρόποση.)*

ΜΑΚΥ: Τζάκυ, παλιόφιλε, στην υγείά σου. Πίνω στη σύνταξή σου
και στα ήσυχια γηραιά που σε περιμένουν. Μαθιέ, Τσάβλι,
Έντυ, Χελώνα, Χοντρέ... εύχομαι καλό σκοινί σε όλους. Και
κανένας να μην πεθάνει στο κρεβάτι του...

*(Κατεβάζει το ποτήρι ως τον πάτο τη στργιμή που ένας αστυφύ-
λακας αναγγέλλει πάλι):*

ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ: Αρχηγέ, η κυρία Πήτσου και η δεσποινίς κόρη
της.

(Μπαίνει η Πόλυ και από πίσω η κυρία Πήτσου.)

ΠΟΛΥ: ...η κυρία κόρη της.

ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΑΣ: ...και η κυρία κόρη της.

(Η Πόλυ είναι ντυμένη στα μαύρα, με πλερέζα κ.λπ.)

ΚΥΡΙΑ ΠΗΤΣΑΜ: Κύριε Τύγη, χαιρόμου που σας βρήτω κάτω
από καλύτερες συνθήκες. Όπως και να το κάνουμε, η σύλληψη
του γαμπρού μου είναι μια νίκη του νόμου έναντι της παρανο-
μίας... νίκη του κράτους... της αστυνομίας... δικιά σας νίκη τέ-
λος πάντων, κύριε αρχηγέ... Για να λέμε τα πράγματα με τ' όνο-
μά τους... *(Στρίβει στον Μάκυ.)* Κύριε, μην ξεχνάτε βέβαια πως

η σύζυγός σας είναι και κόρη μου. Μετά το θάνατό σας θα έχω
πάγει την κηδεμονία της και θα ήθελα να θυμίσουμε έγκαιρα
τα θέματα της... είναι λειπή η θέση μου... της κληρονομιάς, εν-
πύση περιπτώσει.

ΜΑΚΥ: Αγαπητή μου... παρακαλώ να μη στενεχωθείστε... Όλα
θα γίνουν με τάξη. Είναι όλα κανονισμένα και δε θα 'θελα ν'
ανησυχείτε στο ελάχιστο. Τα έξοδα της κρεμαριάς, το σκοινί
δηλαδή, τον κύριο δήμε και τα λοιπά τα επιβαρύνεται η πολί-
τεία. Το πτώμα όμως θα παραδοθεί στους συγγενείς... δηλαδή
σ' εσάς, μαμά. Θα το φροντίσετε, θα πηρώσετε γυναίκες να το
πλύνουνε, να το ντύσουνε, να το μωρώσουνε – όχι τονγκουνιές
στο άρρωμα, παρακαλώ – και το φέρετρο από μασόν, σκαλιστό
και με μπροστίνια χειρονύα – και δω δε θέλω τονγκουνιές. Νε-
κροφόρα ακριβή και όλα τα απαραίτητα για μια αξιοπρεπή
κηδεία, όπως ταιριάζει στο γαμπρό σας, αξιότιμη μαμά. Για την
Πόλυ δε λέω τίποτα, είναι κιόχας έτοιμη, υφασία χήρα, τα συγ-
χαρητήρια μου, μαμά, είμαι περήφανος για τη χήρα μου. Όσο
για την περιουσία μου ό,τι κινητό έχω και δεν έχω, συν οι κατα-
θέσεις μου στην τράπεζα, τα έχω κι όλες εκχωρήσει στο οργα-
νορροφείο της Αγίας Θηρεσίας για την ανάταυση της φοβερίης
φυγής μου. Έξιστα σαν αιματωλάς πεθαίνω σαν χριστιανός.
Ζητώ συγγνώμη απ' όσους αδίκησα και συγχωρώ όσους μ' αδί-
κησαν. Μαμά, σε συγχωρώ. Ορχήστρα, παρκαλάω το τραγουδι
μου.

*(Η ορχήστρα ξεκινά την Μπαλάντα της Συγγνώμης, που όμως,
πριν καλά-καλά αρχίσει, το διακόπτει ο Μάκυ.)*

ΜΑΚΥ: Όχι, όχι... όχι ακόμα. Εσχάστηκα. Αγαπητοί θεατές, εί-
ναι έθιμο να λέει ο καταδικασμένος σε θάνατο δυο-τρεις τε-
λευταίες κουβέντες, έτσι για να λυτρωθεί την ψυχή του και
να ταξιδέψει πιο λαφριά στους ουρανούς. Λοιπόν, αξιότιμες
κυρίες και δεσποινίδες και κύριοι, όσο και να σας φαίνεται πε-
ρίεργο, είμαι αθώος. Γιατί τι κακό μπορεί να κάνει σε τούτο
τον κόσμο ένας φονικαράς κατεργάρης μπροστά στους μεγαλο-

κατεργάηδες της γης; Πάω στην κρεμιά επειδή έλαψα δυο δεκάδες, κι αυτοί που κλέβουν τον ιδρώτα του κοσμάκη θα πεθάνουν στα κρεβάτια τους. Τι είναι η ληστεία μιας ράβδας μπροστά στην ίδρυση μιας ράβδας; Σκότωσα για να μη σκοτώσουν, κι αυτοί που σκοτώνουν για να κερδίσουν έχουν αγάμια στα πλατείες. Με πνίγει το δίκιο μου, μα δεν μπορώ να κάνω τίποτα. Είμαι μικρός και μ' έφαγε το ανόστημά μου. Καλή καρδιά λουπόν, που θα γλεγε κι ο Μαθιός; Γεια σου κόψε... Πόλω... να ξανααντρεθείς... Τζένυ... θάνατέ μου, καλή αντάμωση. Οεχίσρα!!!

(*Η ορχήστρα παίζει ξωηγά την Μπαλάντα της Συγγνώμης. Τραγουδά ο Μάκνυ.*)

Μπαλάντα της Συγγνώμης

Αδέφια που τ' ακούτε δὲ' αυτά
μπορείτε να μου δείξετε συμπόνοια
και μη γελάτε τώρα έτσι χαζά
ήτανε πολύ καλά αυτά τα χρόνια.
Τόσο σκληροί μαζί μου πια μην είστε
όσο ήτανε στην έδρα ο δικαστής.
Σκέψου: μιας ίσως και κριθείς.
Αδέφια, την ανεμελιά αφήστε
καλά για να 'χετε κι εσείς στερνά
και μένα ο Θεός να με συγχωρνά.

Μικρές που δείχνουν πάλι τα βυζιά τους
ψαρεύοντας την καρδιά των αντρούν
που 'χουν τραβάδες μέσα στη δουλειά τους
και που όλα βγάζουν πάντα τους τα τρών.
Τοτασές, πουτάνες κι άγριοι τραβατζήδες
όσοι τη νύχτα γύρω τριγγιχνούν,
φονιάδες, κλέφτες κι άθλιοι πατατζήδες,

στους δρόμους όλοι τρώνε τη ζωή τους.
Αδέφια, δείτε τα δικά μας χάλια
κι εϊθ' ο Θεός να μας ευστολάχνηστεϊ.

Αλλ' όχι όμως και οι μπασκίνες
που πρωϊ, μεσημέρι κι αργά το βράδυ
με κυνηγούσανε για μήνες
και μ' έχουν ρίξει στο σκοτάδι.

Αν ήθελα τους καταδιόμουν.
Μα τι τα θες, άστα να πάνε.

Κι αν μείσ' στη μούση τούς χτυπούσα
με σιδεροδροθιές και κρυφές βέγες
ας εϊν' όλα ξεχασμένα
κι ως συγχωρέσουνε και μένα.

(*Μπαίνει ο Παρουσιαστής και κάνει νόημα στους μουσικούς να σταματήσουν.*)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί θεατές, να που όλα που 'χετε δει μέχρι τώρα σ' αυτή την ξύλινη σκηνη οδηγούν τον Μάκνυ στην κρεμιάλα. Όμως μια όπερα δεν είναι ζωή, δεν είναι καν καθρέφτης της ζωής. Στην όπερα ο καθένας μπορεί να πει και να κάνει ό,τι θέλει κι έτσι ο Μάκνυ ο Φονιάς, ο ληστής, ο κλέφτης, ο ψεύτης, ο βιαστής ανήλικων κοριτσιών δε θα κρεμαστέι. Νάτος που έρχεται την τελευταία στιγμή ο ταχυδρόμος της βασίλισσας. Το 'παμε απ' την αρχή πως σήμερα, μέσα σ' αυτό το θέατρο, θέλουμε θεατές ευχαριστημένους.

(*Στις τελευταίες του κουβέντες μπαίνει στη σκηνη ένας άθροωπος ντυμένος επίσημα, με φράκο κ.λπ. στριφογυρνάει στη σκηνη, κοιτά όλα τα πρόσωπα από κοντά, την Πόλω, την κυρία Πήτοια, τον Μαθιό, τον Μάκνυ μέσα στο κλαουβί του και τελικά ξετυπώνει τον Τζιγγη και κάτω του ψιθυρίζει στ' αυτή. Το πρόσωπο του απτυνόμενου ζωγραφεί από πλάτυ χαμόγελο εντυχίας. Προχωρά στη μέση της σκηνης και κάνει νόημα στην ορχήστρα, που μόλις είχε ξεκινήσει να βροντά τα όργανά της, να σταματήσουν.)*

ΜΠΡΑΟΥΝ: Κύριοι, στερνά καλά όλα καλά. Η πολυυπονεμένη μας βασιλίτσα δε θέλει να βάψει με αίμα την όμορφη τούτη μέγα που γιορτάζει τα γενέθλιά της. Δίνει γάμη στον καρδιάτικο Μιχαήλ Μακκρήθ, πιο γνωστό με το όνομα Μάκxu ο Φονιάς. Και για να 'ναι ακόμα πιο όμορφο το τέλος του έργου μας, του απονέμει τον τίτλο του Λόρδου και τον πύργο της Μαγισμαδέλας με τον όρο να περάσει εκεί ήσυχα τα γεράματά του και να μη χρειαστεί να ξανακλέψει. Ορχήστρα, τον εθνικό ύμνο.

(Η ορχήστρα αρχίζει να παίζει ζωνηρά το εμβατήριο του Μάκxu που είχε διακόψει πριν λίγο.)

ΜΠΡΑΟΥΝ, ουρλιάζει: Σκασιμός, αλήτες... τον εθνικό ύμνο είπα. (Η ορχήστρα διορθώνει το λάθος κι όλοι κάθονται προσοχή ενώ ο Μπράουν χαιρετά στρατιωτικά. Μταινεί πάλι ο Παρουσιαστής.)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ: Καιρός φέρονει τα λάχανα, καιρός τα παταπούλια. Χρόνια πολλά στη βασιλίτσα λοιπόν, αλλά η όπερα έχει τους δικούς της κανόνες. Πατακαλά, όλος ο θίασος στη σκηνή. (Αρχίζει να χειροκροτά μόνος του καθώς τα πράγματα του έργου μπαίνουν και παίρνουν θέση. Ο Πήτσου, η Τζένυ, η Λούσυ, τα κορίτσια του μπροντέλου, οι αλήτες του Μάκxu, οι αστυφύλακες του Πήγη, μερικά δείγματα από τους ζητιάνους του Πήτσα, κουτσοί, στραβοί, κουλοί κ.λπ. Όλοι μαζί, σεμνοί και αξιόπρετοι παίρνουν θέση με μέτωπο προς το κοινό και τραγουδάνε το φινάλε⁽¹⁹⁾.)

Κι ο άδικος λίγη συμπαθία θέλει
Στο κούρι κι αυτός θε να χαθεί
Πώς ζει μονάχα αυτός το ξέρει
Στο σκότος που από θρήνους αντηχεί.

ΑΥΝΑΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

Όλοι οι τίτλοι των τραγουδιών

1. Η Μπαλάντα του Μάκxu του Μαγαγοβγάλητη (Μάκxu)
2. Πρωινή προσευχή του Πήτσου (Πήτσου)
3. Το Τραγούδι του Φτάνει Πια (κος και κα Πήτσου)
4. Γαμήλιο Εμβατήριο για Φτωχούς (η συμμορία)
5. Η Μπαλάντα της Τζένυ των Πειρατών
6. Το Τραγούδι των Κανονιών (Μάκxu - Μπράουν)
7. Ερωτικό Ντουέτο (Μάκxu - Πόλυ)
8. Το Τραγούδι της Πόλυ (Πόλυ)
9. Το Τραγούδι της Ανθρώπινης Ανεπάρκειας (κος Πήτσου)
10. Για την Αστάρθεια των Ανθρώπινων Σχέσεων (οικογένεια Πήτσου)
11. Της «Πονεμένης Καρδιάς» (Πόλυ)
12. Η Μπαλάντα της Σεξουαλικής Σκληβιάς (κα Πήτσου)
13. Η Μπαλάντα του Ντραβέρη (Μάκxu - Τζένυ)
14. Η Μπαλάντα της Χαρισάμενης Ζωής (Μάκxu)
15. Ντουέτο της Ζήλιας (Πόλυ - Λούσυ)
16. Τι Κάνει ο Άνθρωπος για να Ζήσει (Μάκxu - Τζένυ - Χόρως)
17. Τραγούδι του Σολομώντα (Τζένυ)
18. Φωνή από τον Τάφο (Μάκxu)
19. Μπαλάντα της Συγγνώμης (Μάκxu)
20. Φινάλε (όλοι)